

GENT DEL MASNOU

Butlletí GENT del Masnou 3a època núm. 334, setembre del 2015

**11 Setembre
2015**

API

Finques Puig s L

Compravenda - Administració - ASS. jurídica

Mossèn Jacint Verdaguer, 14 · El Masnou
 Tels. 93 555 10 60 / 17 61 · Fax 93 555 28 90
 www.finqespuig.net · info@finquespuig.net

FINQUES MESLLOC
LLIGOÑA CAYETANO**T/ 93.555.69.03****www.meslloc.com**

Sant Miquel, 23 - 08320 el Masnou -

TALLERS MASNOU

Genís Oliveras MULTIMARCA

OPEL

RENAULT

SEAT

CITROËN

PEUGEOT

Volkswagen

Audi

NISSAN

Recollida a domicili i substitució de cotxe gratuït · Manteniment de motocicletes i vehicles clàssics. ITV 100%

Àngel Guimerà, 14, el Masnou (Ocata) Tel. Fax 93 540 31 57 · genis.oliveras@gmail.com

Frankfurt Parera

93 555 78 94

Als vespres fem comandes a domicili
 Aella, el Masnou, Teià i Premià de Mar.
 De dimarts a diumenge de 20 a 22:30/23h.
 Comanda mínima 15€

Prat de la Riba 98 (Camí Ral Ocata) el Masnou
 www.frankfurtparera.com · frankfurtparera@hotmail.com

ASSESSORIA IGLESIAS

FISCAL · LABORAL

- COMPTABLE · ASSEGUANCES
- GESTIÓ IMMOBILIÀRIA
- GESTIONS DE TRÀNSIT

Sant Miquel, 21, A, baixos · 08320 El Masnou
 Tels. 93 540 40 53 · 39 95 · fax. 93 540 40 53

R E S T A U R A N T

PETIT**CANIGÓ**

MENÚS DIARIS · SERVEI A LA CARTA ·
 MENJARS PER EMPORTAR
 EL DILLUNS TANCAT

Santiago Rusiñol, 43 · Tel. 93 555 23 96 · El Masnou

Mas Vell

RESTAURANT PIZZERIA

Barcelona, 2 · T 93 555 02 01 · El Masnou

Equip de Redacció:

Joan Camps - Joan Casals - Joan Muray - Esteve Pujol

Portada: Unitat

Disseny i muntatge: Taller de publicitat

Publicitat: 93 555 80 06

Imprimeix: Jobagraf

Tiratge: 3.500 exemplars

Paper ecològic de 90 g.

Edita: Gent del Masnou
Dipòsit legal B. 29.758-87

GENT DEL MASNOU

Dr. Agell, 9
08320 El Masnou
93 126 82 20
gentdelmasnou@gmail.com
www.gentdelmasnou.cat

L'entitat **Gent del Masnou** no es fa responsable, necessàriament, del contingut dels articles signats pels seus col·laboradors.
El repartiment d'aquest butlletí als socis es fa amb el suport de l'**Ajuntament de la Vila**.

OFRENA FLORAL DE LA DIADA

Divendres 11 de setembre del 2015, a les 12, Ofrena Floral a la plaça de l'11 de Setembre. La *Coral Xabec* hi participarà. Tots els socis i simpatitzants de **Gent del Masnou** hi sou convidats.

LA Coral Xabec DEMANA CANTAIRES

Et proposem de venir a cantar a la *Coral Xabec*; hi seràs ben rebut. Hi tindràs lloc com a tenor o com a baix o bé com a soprano o com a contralt.

Anima-t'hi i vine a provar la veu qualsevol dimarts abans de començar l'assaig, o sigui, una mica abans de dos quarts de deu del vespre.

**Qui canta, els seus
mals espanta!**

Editorial

AMB FERMESA I CONFIANÇA

Tot just ens acabem de treure del damunt la pols de les vacances d'estiu, que, en principi, han d'haver servit per oxigenar-nos i carregar les bateries, que ens trobem de ple immersos en el mes de setembre, que enguany se'ns presenta amb una forta càrrega emocional i farcit de reptes com mai no hauríem imaginat.

En primer lloc tenim a tocar la celebració de la Diada de l'Onze de Setembre amb una nova proposta agosarada per part del tàndem cívic ANC i Òmnium: omplernar de gom a gom l'avinguda de la Meridiana de Barcelona amb un riuada imparable de catalans de totes les edats vinguts d'arreu del país, formant un punter que assenyali la via, el camí d'aquest país cap a la plena autodeterminació, amb una barreja de festa i reivindicació pacífica i democràtica com sabem fer.

El repte no és pas cosa feta ni serà fàcil d'assolir, motiu pel qual cal que de bell nou ens posem les piles i, units com un sol poble, ens afegim a la crida superant amb entusiasme i bona cara totes les dificultats que comporta una concentració d'aquesta mena, inclosa l'anunciada vaga de Renfe, que "casualment" coincideix amb la Diada. Apuntem-nos-hi sense dilació, especialment ens aquells trams que encara no han fet el ple i esperen la nostra presència.

Després d'aquest primer envit de la Diada, que serà un indicador evident de quin és el gruix i quina és la voluntat d'una part important del poble català, ens espera la segona part encara més rellevant: les eleccions al Parlament de Catalunya convocades per al 27S, que se'ns ofereixen amb caràcter plebiscitari i que han de marcar, inequívocament, el futur que ens espera en funció dels vots que donin suport a les llistes que aposten clarament per la independència o els vots que es decantin cap a posicions unionistes o ambigües envers la relació que cal mantenir amb l'estat espanyol.

Hem de sortir de dubtes i incerteses d'una vegada per totes, cal saber si hi ha majoria clara cap a una banda o l'altra i assumir-ho democràticament, sigui quin sigui el resultat. Davant de tot això esperem una campanya de mobilització important en tots els sentits, tant a favor com en contra de la independència i no ens hauria de sorprendre gens que durant la campanya, utilitzant aforismes futbolístics, aflori el *joc ras i patada el cap* dels qui no volen escoltar la veu de les urnes. Tots sabem de què i de qui estem parlant.

Els qui tenim la sort i el compromís de viure en primera persona aquests esdeveniments històrics, siguem plenament conscients de la importància que tenen per al nostre avui i molt especialment per al demà dels nostres fills i dels nostres néts. Participem-hi activament amb el vot i amb tot el que estigui al nostre abast per tal de convèncer els encara indecisos, els qui resten aclaparats per la por i el bombardeig instrumentat de la desinformació.

Amb fermesa i confiança i per aconseguir un país normal, amb tots els ets i uts, el 27-S fem sentir les nostres veus a les urnes.

El President

Sumari

EDITORIAL.....	3
EL CERTESCANT Jaume Boadella	4
BÚSTIA OBERTA.....	7
CRÒNIQUES	9
EL TOUR DE 1965 PEL MASNOU Joan Casals	11
RAFAEL DE CASANOVA Joan Muray	12
LA PUNTA DE LA LLENGUA Esteve Pujol	14
ANECDOTARI MASNOVÍ Joan Maresma Pujadas	16
DITES I PERSONATGES POPULARS (22) Albert Vidal	16
GAIREBÉ TOT AIXÒ ÉS VERITAT Carles Maristany	18
ELS RELLOTGES DE SOL PARLEN (XX) Esteve Pujol	18
CYRANO DE BERGERAC Josep Condeminas	19
TRANSPANTANEIRA Joan Maresma Duran	20
GENT DEL MASNOU INFORMA	22
ARRAN DE SÒL Pledebuit	23
LA CUINA DE L'ANTÒNIA El Cullerot	23

El cim de Certescan dins la ruta de la Porta del Cel

Jaume Boadella

Al toc de les vuit campanades de l'església de Sant Pere sortim de la plaça dels Cavallets tretze homes i una dona. Som els anomenats dillunaires. Avui, però, ens acompanyarà la Queralt Planas, la dona d'en Martí Valls, que amb la seva presència suavitzarà alguns moments de la rudesa pròpia de la convivència dels tres dies vinents. Iniciem, doncs, la nostra sortida d'estiu cap a un dels cims emble-màtics de Catalunya: el Certescan de 2852 metres d'altitud.

Sense entrebancs, fem una parada a Llavorsí per dinar. El restaurant, situat sobre el pont del Noguera Pallaresa, ens permet contemplar el riu amb tota la seva força i bellesa. L'avis és clar: la natura és poderosa i cal respectarla. Des d'aquell balcó de privilegi l'aigua s'escola sorollosament entre esquitxos, remolins i onades mentre de tant en tant passa algun caiaquista fent equilibris per no capgirar-se. L'extrema calor d'aquest dies ha fos la neu més enllà del que és habitual i com a resultat tenim pantans plens i rius cabalosos.

Dues hores més tard ja ens trobem a punt de marxa amb la motxilla a l'esquena. Uns cotxes tot terreny ens han deixat a la cota 2000 metres, ja que l'accés des de Tavascan passa per un camí privat, la qual cosa ha restringit el pas públic i ha creat una certa polèmica a la zona. En fi, tot s'oblida quan contemples l'espectacle de la caiguda de l'aigua pels diversos graus de desnivell entre l'estany i la petita presa on definitivament s'engull l'aigua dins la foscor de les galeries i

canonades, que la portaran a la Central Elèctrica. El cabal d'aigua generós, el seu espetec contra les pedres i la seva bromera fa de la riuada una força platejada i rabiüda, que es nega a engarjolar-se dins una canonada de ferro i ciment. Impressionant.

La caminada cap al refugi del Certescan a 2345 metres puja per un sender costerut, a estones pedregós, a estones per aiguamolls. En poc més d'una hora ja som a lloc. Aquest refugi es troba a tocar de l'estany Certescan. Cal dir que aquest és l'estany glacial més gran i profund dels Pirineus. El pic del Certescan es reflecteix a les seves aigües en senyal de l'amor etern entre la muntanya i l'estany. Qui va donar nom a qui?, la muntanya a l'estany o a l'inrevés? Això és com preguntar què va ser primer, l'ou o la gallina. Deixem-ho córrer.

El cert és que aquest cim forma part d'una ruta anomenada Porta del Cel, i sembla que s'anomena així perquè transcorre per un seguit de muntanyes molt altes, entre elles la més alta de

Catalunya, la Pica d'Estats de 3145 metres. La denominació és encertada ja que la puresa de l'aire, la quietud de les muntanyes, la brillantor de les estrelles... produeix un cert èxtasi d'esperit que et pot fer dir disbarats. Jo crec que aquesta és la raó que justifica una resposta tan absurda a la pregunta de qui érem? Vàrem respondre que érem tretze capellans i una monja fent ruta pel Pirineu i això no va convèncer la regenta del refugi. I no hi ha pitjor solució que dissimular-ho amb un altre estratagema, la de cantar el *Pange Lingua*, la *Missa Prima Pontificalis* de Perosi i un intent barroer de l'*Ave Maria*. Ningú no s'ho va empassar; ja sigui pel pèssim llatí o perquè vam cantar alguna havanera o per alguna mirada indiscreta a les cames d'alguna excursionista.

Deixem-ho córrer i a dormir. L'endemà empenem la caminada cap al Certescan. Hem mig dormit amb l'estretor pròpia dels refugis, acompanyats d'esbufecs, per no dir roncs, dels altres. Cal dir que els roncs sem-

pre són dels altres, nosaltres no ronquem. Però això no ens desanima, ans al contrari, voregem el llac per la seva riba esquerra per uns senders curosament assenyalats. Al final de la vall el camí s'enfila i les congestes fan la seva presència. Ja som a la collada divisòria entre el Certescan i el Pic de Guerosso. Venteja un poc i cerquem recer per fer un mos i... amunt que fa pujada. I de veritat que fa pujada, les relliscades cap endarrere sovintegen i el pitjor de tot són les pedres esberlades que tallen com un ganivet. Les pedres són d'un compost ferrós i s'han esberlat amb el gel de l'hivern i, com que no hi ha l'efecte de l'erosió, el tall és net i les vores cantelludes. Esbufegant arribem al cim on reposem una estona. Gaudim de la vista i d'aquests moments que commouen el nostre esperit al copsar la nostra petitesa. I ara avall que fa baixada i ens esperen per dinar.

Havent dinat i reposat passem les estones al voltant del refugi. La conversa va pujant de nivell filosòfic i científic i ja no és apta per als no iniciats. Ara ja ens preocupa un tema d'enorme interès: no sabem esclarir si els estols de mosquits que ens envolten piquen o només molesten. És important el tema, sabeu?, ja que per a uns piquen, però no fan picor, per als altres piquen, però tenen un efecte retardat i per als altres no són mosquits sinó una variant de mosques. Un

nou company ens ve a veure, crec que es diu Treviller i és un ruc català, un guarà autèntic i sociable, que surt de l'estable, fa la seva passejada enmig nostre i aprofita per fer les seves necessitats sempre al mateix lloc. És un animal polit i exemplar com a bon català. Encara diré més, és educat ja que puntualment al vespre fa una bramada potentíssima, que ressona a tota la vall. Deduïm que el molt beneït s'ha cregut que som capellans de veritat i ens convida a cantar les vespres. Els animals s'ho creuen tot, són bastant rucs.

A l'endemà, esmorzats i ben dormits, prenem el camí de tornada. Aquest és un camí força planer, és un antic camí de matxos i rucs per fer la presa de

Certescan, que voreja les valls i els estanys Naorte i Closell. És un camí francament deliciós i recomanable per als amants de passejades. Al pla del Closell ens retrobem amb el transport que ens durà als nostres cotxes i d'aquí cap al Masnou.

No us explico més coses doncs no trobaríeu la crònica creïble, però n'han passades moltes més. I us asseguro que el 99% de la crònica és certa.

Han participat a la sortida del 6, 7 i 8 de juliol **Marià Aran, Pere Compañó, Martí Valls, Queralt Planas, Francesc Carbonell, Francesc Pérez, Francesc Ballesta, Salvador Jené, Pep Parés, Joan Casals, Josep Ramon, Enric Domínguez, Josep Anton Soriano i Jaume Boadella.**

FARMACÈUTICS DEL MASNOU

24 hores al seu servei FARMÀCIA DE GUÀRDIA

La farmàcia de guàrdia serà oberta 24 hores seguides.
De les 9.30 del matí a les 9.30 de l'endemà.

-- Setembre 2015 --

1	dimarts	Dominguez
2	dimecres	Aymar
3	dijous	Ocata
4	divendres	Riera
5	dissabte	Viayna
6	diumenge	Viayna
7	dilluns	Dominguez
8	dimarts	Aymar
9	dimecres	Riera
10	dijous	Ocata
11	divendres	Ocata <small>11 de Setembre</small>
12	dissabte	Fàbregas
13	diumenge	Fàbregas
14	dilluns	Aymar
15	dimarts	Ocata
16	dimecres	Riera
17	dijous	Fàbregas
18	divendres	Viayna
19	dissabte	Dominguez
20	diumenge	Dominguez
21	dilluns	Ocata
22	dimarts	Riera
23	dimecres	Fàbregas
24	dijous	Viayna
25	divendres	Dominguez
26	dissabte	Aymar
27	diumenge	Aymar
28	dilluns	Riera

29	dimarts	Fàbregas
30	dimecres	Viayna

-- Octubre 2015 --

1	dijous	Dominguez
2	divendres	Aymar
3	dissabte	Ocata
4	diumenge	Ocata
5	dilluns	Fàbregas
6	dimarts	Viayna
7	dimecres	Dominguez
8	dijous	Aymar
9	divendres	Ocata
10	dissabte	Riera
11	diumenge	Riera
12	dilluns	Riera <small>M. de Déu del Pilar</small>
13	dimarts	Dominguez
14	dimecres	Aymar
15	dijous	Ocata
16	divendres	Riera
17	dissabte	Fàbregas
18	diumenge	Fàbregas
19	dilluns	Dominguez

Horaris de les farmàcies del Masnou

	De dilluns a divendres	Dissabte
Aymar (Maricel) Almeria, 14 · 93 555 03 81	9.15 - 21	9.15 - 14
Domínguez (Est. Masnou) Enamorats, 2 · 93 555 59 36	8 - 20.30	9 - 13.30
Fàbregas Navarra, 68 · 93 555 19 79	9 - 13 i 16.30 - 20	9.30 - 13
Ocata JFKennedy, 5 · 93 555 33 08	9 - 20.30	9 - 20.30
Riera (Club nàutic) J.Llimona, 22 · 93 555 08 55	9 - 20.30	9 - 20.30
Viayna C Prat de la Riba, 23 · 93 555 04 03	9 - 20.30	9 - 14

bu s f r i A o b e r t a

Les cartes de la Bústia Oberta **cal** que portin: nom, cognoms, adreça, núm. del DNI i signatura de l'autor i **es publicaran** amb el **nom** i **cognoms** de l'autor o **inicials**. En **cap cas** no es publicaran cartes amb pseudònim. L'extensió **no excedirà de 1.500 caràcters, espais inclosos**; en cas contrari, la Redacció podrà abreujar-les o rebutjar-ne la publicació. Gent del Masnou **no es fa responsable** del contingut de les cartes. Seleccionarà les que siguin d'interès general i no mandrà correspondència amb els seus autors.

PER ALLÒ D'UNITS I UNIDES

En ocasió de criticar una pancarta de propaganda a les eleccions municipals

darreres, vaig escriure una carta a la bústia d'aquest butlletí, que no sé pas si ha plagut a tothom. La cosa anava d'allò d'*units i unides, amics i amigues, com-*

panyes i companyes, socis i sòcies, ciutadans i ciutadanes...

A fi de reblar una mica més el clau proposo als lectors un minijoc per pensar: Si formulo aquesta frase *El pare i la mare han de viure units en l'amor*, hi hauria algú que gosés corregir-la així: *El pare i la mare han de viure unit i unida en l'amor, El pare i la mare han de viure unides en l'amor, El pare ha de viure unit en l'amor i la mare ha de viure*

unida en l'amor?

Oi que només donariem per bona la frase inicial? Doncs ja està tot dit! Potser un dia ens adonarem de la mania lingüística –potser millor dir-ne antilingüística i antihergonòmica– del *tots i totes...* que tant ha arrelat en molts polítics i no polítics d'ara. Si no s'ofèn ningú, diria que així esdevenen ridículs i ridícules.

Esteve Pujol i Pons

L'ESTELADA

El primer cop que una bandera catalana amb l'estel va aparèixer en públic fou al balcó de la seu de la Lliga Nacionalista Catalana a París. En fou el creador Vicenç A. Ballester i Camps (Barcelona 1872 – el Masnou 1938).

La bandera estelada, tal com la coneixem, neix de la necessitat de la creació d'una bandera de combat i pren forma definitiva l'any 1918. La quadribarrada tradicional quedava curta per a les aspiracions catalanes, per tant, l'estelada, es convertia en la nova bandera de la Catalunya lluitadora per la independència.

L'estel blanc solitari simbolitza la llibertat i, en la bandera, la independència del país que represeta.

El triangle equilàter representa l'estabilitat.

Les banderes d'estats independents o dels qui ho volen ser, en moltes hi sovintegen estels. Cuba, antiga colònia espanyola fins a l'any 1898 i la seva lluita per la independència era ja seguida pels catalanistes del segle XIX.

Prenent, doncs, com a model la bandera de Cuba, Ballester, que hi residí temporalment va impulsar el disseny definitiu de la bandera del triangle i l'estel.

Els colors tenen la mateixa simbologia que els dels ideals de la revolució francesa, posteriorment adoptats a la banderes dels EUA i de Cuba, així com en molts altres països. El triangle blau representa el blau del cel (la humanitat) on al bell mig llueix l'estel blanc (la llibertat).

Símbols de Catalunya

Pengeu a finestres i balcons l'estelada o la bandera catalana aquest 11 de Setembre. Formeu part d'aquest projecte per a Catalunya, que ens portarà a un futur millor.

Pere Grau 12-14. Tel 93 555 18 60

LIQUIDACIÓ PER JUBILACIÓ

Avui lletet de branes
i demà llit.

Lletet de branes amb
matalàs de 80x130
convertible en lletet
i taula d'estudi

345€

Fins a exhaurir
existències

Cròniques

CONCERT D'ESTIU 2015 A SANT VICENÇ DE MONTALT

Esteve Pujol i Pons

No era pas la primera vegada que convidaven la Coral Xabec a cantar a Sant Vicenç de Montalt. El dissabte 4 de juliol proppassat vam participar en el Concert d'Estiu 2015, organitzat per l'Orfeó Parroquial *El Delme*, d'aquesta vila del Maresme.

La tarda era xafogosa; l'ambient, amable; la cordialitat, magnífica.

La nostra coral va començar el concert amb dues peces, acompanyades amb l'orgue, cosa que no passa sempre als nostres concerts: *Cantique de Jean Racine* (J.Racine/G.Fauré) i *Tota pulchra es* (Ch.Gounod). Van seguir-hi *Muntanyes del Canigó* (Trad.cat./Nadal Puig), *El meu avi* (J.Ortega Monasterio/F.Vila Gimferrer), *Nocturno de la Ventana n.1 i n.4* (F.García Lorca/F.Vila Gimferrer), *From de time You say goodbye* (L.Sturdy/Ruud Bos) i *Hello Dolly* (J.Herman/K.H.Steinfeld). A la direcció Montserrat Llagostera i a l'orgue i al piano Bàrbara Llacay.

Imatge d'arxiu de la Coral Xabec als Lluïsos de Gràcia

L'Orfeó Parroquial "El Delme" va cantar vuit cançons, d'aquelles que ens porten ressons barrejats amb records d'abans i d'ara, en adaptacions que en fan agradable l'audició. La directora, Glòria Suari, va fer-hi afegir el públic en alguns moments i se'n va sortir. Carme Solé al piano acompanyava.

A la fi, tres cants de repertori conjunt: *Cànon de la pau* (F.Terral/T.Giménez), *Canticorum iubilò* (G.F.Haendel) i *Els Segadors* (E.Guanyavents/J.Viader).

Més de cinquanta cantaires feien goig. I l'aplaudiment dels assistents va convidar a bisar tots plegats *El meu avi*, i ho vam fer.

Rams de flors d'agraïment, xeflis compartit entre cantaires i familiars, converses i rialles, ambient dolç i... només una mica més de fresca, no pas gaire, no.

I a continuar celebrant el vintè aniversari de la Coral Xabec, que encara ens queda molta cosa per fer.

Cròniques

EL GRUP RAUXA CRIDA MAMAAAA!

Esteve Pujol i Pons

Va ser al vespre del 4 de juliol i també a la tarda del 5, primer cap de setmana d'un mes ben calorós; vull dir que va haver-hi la representació teatral de *MAMAAAA!*, que el Grup *Rauxa* de Gent del Masnou ens va oferir a Ca n'Humet.

És una obra còmica, més aviat esperpèntica, de Jordi Sánchez i Pep Anton Gómez, adaptada i dirigida en aquesta ocasió per Francesc Fàbregas.

Pocs actors sobre l'escenari, només dos, Josep Ducat (*Francesc*) i Josep A. Fernández (JAF) (*Joan*), germanastres en la ficció, no pas gens agermanats, però. Les situacions còmiques se succeeixen l'una darrere l'altra en un crescendo palpitant fins al crit final, tant esperable com celebrat. És que la cosa ja es veia que no podia acabar bé de cap de les maneres. Val a dir que poques vegades havia sentit comentaris tan sucosos fets pels

espectadors, més aviat per les espectadores, del meu voltant.

Tots vam valorar l'esforç enorme dels dos actors des de l'inici fins a la fi; s'ho van suar de debò. Té molt de mèrit per a aficionats aguantar una obra com aquesta. L'equip de col·laboradors era molt bo, però ells es trobaven *sols davant el perill*.

Em sembla que no em passo de crític, tanmateix, si dic que hauria calgut un ritme molt més ràpid en tota l'obra, més *picat* en termes teatrals. La interacció, dubitativa i repetitiva, perduda de vegades, dels protagonistes alentia excessivament la seqüència i li restava eficàcia i comicitat. Opino que calia una memorització molt més intensa i automatitzada a fi d'accelerar-ne i agilitar-ne el ritme.

Esperem les properes obres, que el Grup *Rauxa* ja ens té anunciades, i que són sis i potser set i tot.

Endavant, grups de teatre del Masnou! El nivell de cultura teatral i musical d'un poble, d'una nació, no l'assenyalen pas els grans grups professionals sinó els petits esbarts d'aficionats escampats arreu, i això és el que passa a casa nostra.

Cròniques

XV MARATÓ DE VEUS LÍRIQUES

Joan Muray
Vocal de Cultura

El passat 19 de juliol la nostra Sala d'Actes es va omplir de bell nou de cants lírics, àries i duos d'òperes famoses amb què ens delectaren un estol de cantants, magníficament dirigits per l'exímia cantant Montserrat Aparici i Isern.

Al piano, i tal com des de les primeres maratons, l'acompanyament esplèndid de Carles Puig.

Els cantants que enguany ens oferiren l'esplendor de les seves veus han estat: Carlota Porta, Jesús Navarro, Salvador Molins, Blanca Santigosa i Clara Llanta (aquesta darrera, masnovina).

La vetllada, molt concorreguda, va transcórrer dins un ambient i una qualitat artística excel·lent, ja que tots ells eren, i són, cantants d'una gran qualitat.

Les obres operístiques que ens oferiren eren de Mozart, Verdi, Rossini i Puccini a la primera part. Quant a la segona, fou integrament de Verdi, amb el final apoteòsic del brindis de La Traviata. Des d'aquestes ratlles, tant la Vocalia

de Cultura com la resta de la Junta Directiva, agraïm a Carlota, Jesús, Salvador, Blanca i Clara llur participació i, no cal dir, a en Carles i la Montserrat, encoratjant-los a seguir fent-nos gaudir del *bel canto* un any més.

**L'11 de Setembre, anem a la Meridiana de Barcelona
i continuem fent història**

27°09'2015"

on tot comença

**1•Equilibri Territorial 2•Solidaritat
3•Obertura al món 4•Diversitat 5•Sostenibilitat
6•Igualtat 7•Benestar i justícia social 8•Democràcia 9•Recerca i innovació 10•Cultura i educació**

El proper 11 de Setembre vine a les 4 de la tarda a la Meridiana de Barcelona amb la teva samarreta i reivindicuem junts aquests 10 eixos per a la propera República Catalana. Som-hi!

assemblea.cat

**Al Masnou
i!l Decidim!**

2 0 1 5

50 ANYS DEL PAS DEL TOUR DE FRANÇA PEL MASNOU

Joan Casals

Pel mes de juliol passat es van complir 50 anys del segon pas del Tour de França per la nostra vila (la primera vegada va esdevenir el 12 de juliol de 1957 en el decurs de la 15a etapa Perpinyà-Barcelona). En aquesta segona ocasió, el dia 4 de juliol de 1965, la caravana ciclista multicolor del Tour i tota la parafernàlia publicitària que el precedeix, van desfilat fugisserament davant de casa nostra procedents de Barcelona, fent camí cap a Perpinyà, complint la 12a etapa de la cursa. L'expectació creada, tal com ho demostren les fotografies del moment històric, va ser molt gran i una corrua de gent va acompanyar i aplaudir el pas dels ciclistes durant el breu recorregut masnoví. Una pancarta situada arran de l'Ajuntament demostra l'interès creat per aquest esdeveniment esportiu, que omplia les pàgines dels rotatius de l'època. Just dos dies abans el Tour havia aterrat al circuit barceloní de Montjuïc procedent d'Aix-les-Termes (11a etapa de 240 km), guanyada majestuosament pel càntabre-català Josep Pérez-Francès, després d'una llarguíssima escapada de 223 km en solitari i haver coronat el Pimorent i la Collada de Tosses de 1a categoria. Aquell Tour, el va guanyar finalment l'italià Felice Gimondi, seguit del francès Raymond Poulidor i del també italià Gianni Motta. Josep Pérez-Francès aconseguiria acabar en el 6è lloc de la classificació general a París. Actualment aquest esdeveniment esportiu, el podem contemplar còmodament asseguts davant les pantalles de

la televisió, amb tota mena de detalls i amb unes imatges espectaculars que ens permeten assaborir els esforços i les estratègies dels ciclistes i també gaudir d'unes vistes impressionants dels llocs de pas de la cursa. Valguin aquestes quatre ratlles com a

record d'un apassionat de l'esport ciclista i per a memòria dels masnovins que van contemplar l'espectacle en viu i en directe ara fa 50 anys, quan la carretera encara era de llambordes i la paraula "doping" no figurava als diccionaris.

 escola de música
Emma Calvo
Matrícula oberta
C/Parlament de Catalunya 28, el Masnou
93 540 86 96 · 630 16 33 26

**TALLER DE PUBLICITAT
DISSENY GRÀFIC**

Jaume I, 112
93 555 80 06/16 59
08320 El Masnou - El Maresme
Lluís Valls Marí

En temps de crisi: una imatge i mil paraules

30 DE NOVEMBRE DEL 1713

Rafael Casanova

(Moià 1660? - Sant Boi de Llobregat 1743)

Conseller en Cap, Cap de la Coronela i Governador militar

Joan Muray - Historiador

Com cada any, des d'en fa vint-i-set, el número de setembre el dediquem a algun fet relacionat amb la Diada Nacional, exercint així una reivindicació del fet anòmal que pateix Catalunya des de fa tres-cents un anys. Desitgem que sigui el darrer, i l'any vinent puguem celebrar, al mes que correspongui, el Dia de la Independència.

Abans d'entrar a explicar quan fou proclamat Conseller en Cap Rafael Casanova, i especialment el problema domèstic que portà annex, no per culpa seva sinó de l'anterior Conseller en Cap, Manuel Flix, vull fer esment que en la mateixa data, fatídica per a les llibertats catalanes, també passaren altres fets, bons i dolents. Són els següents:

- **11 de setembre de 1863.** Neix a Girona el poeta i periodista Ferran Agulló i Vidal.

- **11 de setembre de 1869.** Neix a l'Escala (Alt Empordà), l'escriptora Caterina Albert i Paradís, coneguda com a "Victòria Català".

- **11 de setembre de 1871.** Neix a Barcelona el pintor Hermen Anglada i Camarasa.

- **11 de setembre de 1931.** A Barcelona és inaugurat el transbordador aeri entre la torre de Sant Sebastià, a la Barceloneta, i Miramar, a Montjuïc.

- **11 de setembre de 1931.** Surt el primer número d'"Estat Català", periòdic quinzenal del partit polític del mateix nom.

- **11 de setembre de 1938.** Darrera data en què es va celebrar la Diada. A més del president Companys, els membres del Govern i l'Ajuntament de Barcelona, també hi participà el Dr. Juan Negrín, president del Govern de la República.

- **11 de setembre de 1965.** Mor a

Barcelona el dibuixant Valentí Castanys i Borràs.

- **11 de setembre de 1976.** Després de trenta-vuit anys ens permeteren tornar-la a celebrar, tot i que fora de Barcelona; fou a Sant Boi de Llobregat.

- **11 de setembre de 1977.** Aquest cop la celebració ja fou a la capital, Barcelona. És la celebració en la qual la manifestació que va recórrer els seus carrers és la recordada pel prop d'un milió de persones que hi participaren.

I ara sí, anem al tema que ens ocupa, el problema domèstic relacionat amb el canvi de Conseller en Cap (1). El títol és:

EL QUE VA COSTAR A BARCELONA LA INDUMENTÀRIA DEL DARRER CONSELLER EN CAP.

Aquell 30 de novembre de 1713, que fou la darrera vegada que s'escollia Conseller en Cap i els altres càrrecs

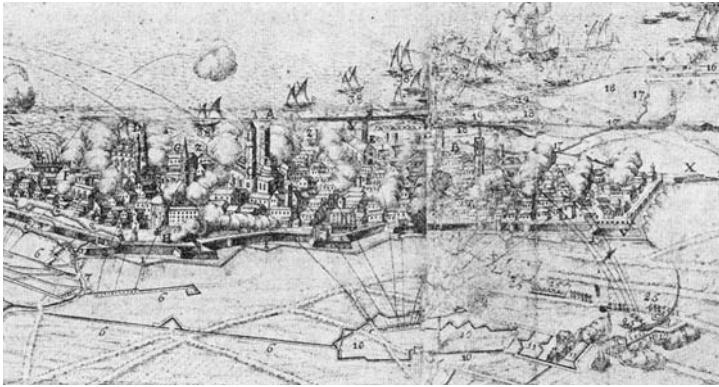

Rafael Casanova i Comes, segons un dibuix, en el qual es pot apreciar bé com era el vestit de Conseller en Cap. Del llibre "La Guerra de Successió dia a dia". Sàpiens.

de la Coronela, a més de Rafael Casanova com a Conseller en Cap i els càrrecs annexos, foren escollits també: Salvador Feliu de la Penya, conseller segon; Ramon Sanz, conseller tercer; Francesc Anton Vidal, conseller quart; Josep Llauradó, conseller cinquè i Jeroni Ferrer, conseller sisè. Els vestits dels consellers sortints, per ser unes peces de cerimònia i, per tant, costoses, els havien de deixar per als nous consellers, menys el del Conseller en Cap; però en aquest cas, ja que el conseller sortint, per raons de necessitat, havia hagut de fer al seu unes reparacions, així com als

El Jurament de Santa Eulàlia, que van fer els capitans defensors de la ciutat al començament del setge, el 1713.

Barcelona bombardejada. En menys d'un mes hi van caure 12.000 bombes.

guarniments del seu cavall, i per no haver-hi col·locat l'escut de la ciutat en adobar-lo, el Consell Municipal no el va admetre, així com la resta de guarniments.

Aquest fet va ser la causa que el nou Conseller en Cap, Rafael Casanova, va haver d'encarregar un nou vestit i la resta de l'abillament inherent al càrrec.

Mentre el sastre, el talabarder (2) i la resta d'oficis treballaven en la confecció de vestimenta, complements i guarniments, tant del conseller com del seu cavall, l'antic conseller va cuinar a presentar la factura al Consell Municipal del que li havia costat refer el seu uniforme i el del cavall. Factura que va pujar a un total de 116 lliures i 11 diners (3).

El Consell Municipal la va presentar a la sessió que el Consell de Cent celebrà el 27 de desembre de 1713. Ambdós consells hi estigueren d'acord, i el segon va dictar l'informe següent (4):

- Attés que per lo copte donat per lo senyor D Emanuel Flix, del per ell expedit y gastat, no hi fonch lo gasto del vestit del volant, y attés que en la manta del cavall no hi foren desobre posades les armes de la present ciutat, sino tan solament en las pendents de dita manta, lo que ocasiona no podersen servir lo Excm. Sr. Conseller en Cap, per son cavall. Y attés ha donat lo compte del dit volant lo qual importa cinquanta vuit lliures quinze sous y sis diners, y que dit compte dit volant fora també estat deliberat y que dit vestit resta a favor del dit volant. Deliberan per xo que dit Dr. Flix se

retinga vers si dita mànega y manta, sense demanar cosa alguna del gasto del vestit de dit volant compentsan-se una cosa ab altre havent empero de "restituhir lo demás dega restituhir".

Tot aquell desembre de 1713 el sastre (no se'n sap el nom) va tenir cura del vestit del Conseller en Cap Rafael Casanova, així com el talabarder Ramon Muns, entre desembre i gener del 1714, va enllestir la comanda.

Rafael Casanova va presentar al Consell Municipal les despeses del vestit oficial que li havien fet, la nota del qual deia així:

Deu lo Excm. Sr. D. Rafael Casanova, Conseller en Cap de la Excm. Ciutat de Barcelona, que a 6 de desembre

Rafael Casanova ferit agafat a la bandera de Santa Eulàlia. Dibux de Joan Vila "D'Ivori". Col. particular.

de 1713, per vestit de un volant tenim entregat.

A continuació s'especificava amb tots els ets i uts, fil per randa, tots els components del vestit. Una llarguíssima llista que ens ocuparia tot l'espai disposat. Només n'esmentaré els components. Eren aquests:

- Paño Ing^a. 2 Sort vermell.
- Estameña, encarnada, per a forrar.
- Bócaram, per refors.
- Tela gotica per forro dels balons.
- (Bya) per los plechs.
- Grana doble de Olanda doble per a una mànega.
- Jubans per a forro de dita mànega.
- Galó de plata ampla, per guarir dita mànega.
- 8 botons de plata grosos per lo vestit.
- 8 botons de plata xichs.
- 7 botons de plata de punt menut.
- Un parell de mitjas encarnadas per un criat.
- Un sombrero guarnit, per dit crat.
- Un parell de mitjas de seda blavas per lo volant.
- Per mans de casaca, xupa i calsas de volant.
- Seda i fil per cosir.
- Per mans de la manega de galó de plata.
- Seda per cosir.
- Un parell de sabares de volant.
- Una canya de dit.
- Un parell de botas.
- Un parell de sabatas brodadas per lo volant.
- Unes espueles de plata y un parell de sivellas.
- Per mans de ditas.
- Per la cella del cavall brodada ab les armes de la Excm. Ciutat.
- Per lo cap de plata del bastó del volant.
- Per mans.
- Per gravar les armes.

Tot aquest material i la seva confecció pels diversos oficis que hi treballaren, tals com sastre, mercer, sabater, argenter i brodador, va pujar un total de... 170 lliures, 10 sous i 6 diners. Al peu de la factura hi figurava la conformitat del Conseller en Cap.

A més, hi havia la factura del talabarder, que pujava 2 lliures i 18 sous, pels

Estàtua de Rafael Casanova quan estava al Passeig de Sant Joan.

conceptes següents:

- 2 corretges de cavall.
- Corretges de paño groch.
- Recusir de cap a cap dos cabessades dobles dels cavalls.
- Afegit la una dos pams y la altra una galtera y posat dos pesas.
- Acomodar una sella del cavall del criat y estrenyerla.

Ambdues notes foren examinades pel Consell de Cent en sessió del 5 de març de 1714 i n'acordà el pagament a Rafael Casanova, el qual no hi

assistí per no coaccionar ningú, ja que, a més, s'havia d'acordar un pagament pel càrrec que se li devia. El Consell de Cent va aixecar acta de tot el que s'havia decidit en aquella 24a sessió de guerra, o sigui els dos pagaments, però també se li féu recordatori que, un cop finis el seu mandat, tota la vestimenta oficial, d'ell, del criat i dels cavalls, s'havia de tornar.

Aquests requisits, en vista del final tràgic del setge de tretze mesos que va patir Barcelona i que el Conseller en Cap va caure ferit enarborant la bandera de Santa Eulàlia, no es devien complir. El vestit de Casanova va quedar xop de la seva sang

NOTES

1- Història descoberta per l'historiador, folklorista i publicista, Josep Font i Solsona i publicada l'11 de setembre de 1936 en un diari de l'època sota el lema "Apunts Històrics".

2- Talabarder és l'ofici del qui fa els objectes de cuir que portava un cavaller i el seu cavall. Talabarder és també el cinyell de cuir on es penja l'espasa o sabre.

3- La lliura catalana valia sis rals i vint-i-quatre diners. I cada ral català d'argent valia vint diners.

4- Transcrit d'el català d'abans de les Normes.

FONS CONSULTATS

- Documents de l'historiador, folklorista i publicista Josep Font i Solsona
- El llibre "Dia a Dia", calendari de fets històrics catalans. De Josep M. Cadena. Editorial Millà. Barcelona 1983.
- Arxiu-Biblioteca Muray

Àngel Guimerà i Vicenç A. Ballester davant l'estàtua de Casanova l'any 1922, a l'actual emplaçament. Col. particular.

La punta de la llengua (68)

Esteve Pujol i Pons

Deia el mes passat: la llengua catalana és molt rica en expressions i frases fetes. I ara continuo la segona consideració: val la pena de fer-les servir totes, però sense oblidar aquelles que són ben genuïnes nostres. Alguns exemples més.

És clar que podem dir:	Però no oblidem:
<i>Gratuïtament</i>	<i>De franc</i>
<i>A poc a poc Lentament</i>	<i>A pleret</i>
<i>Obert del tot</i>	<i>De bat a bat</i>
<i>Una mica de...</i>	<i>Un pensament de...</i>
<i>Com a mínim Com a màxim</i>	<i>Pel cap baix Pel cap alt</i>
<i>Amb totes les ganes</i>	<i>A cor què vols A cor què vols cor què desitges</i>
<i>En gran quantitat</i>	<i>A carretades A balquena</i>
<i>En secret</i>	<i>A cau d'orella</i>
<i>Sense ganes</i>	<i>A contracor</i>
<i>De pressa</i>	<i>A cuïta-corrents A corre-corrents A corre-cuïta</i>
<i>A pesar de...</i>	<i>A desgrat de... Malgrat</i>
<i>Excessivament</i>	<i>(Fer-ne) un gra massa</i>

Festes de la verema

Alella 2015

4, 5 i 6 de setembre

Veniu a la festa!

Caves
Brut
Brut Nature
Brut Nature 5*

Roura

Vins
Rosat "Merlot"
Blanc "Xarel·lo"
"Sauvignon blanc"

Negre Coupage
Tres ceps
Merlot

Vall de Rials s/n · 93 352 74 56 · Alella · www.roura.es · roura@roura.es

Xarel·lo

VINS, CAVES, LICORS
I UNA MICA DE TOT
VINS D'ALELLA

Àngel Guimerà, 30 Alella 93 555 21 41 ferranaymar@ferranaymar.net

Materials per a la construcció i la decoració

Homs

www.materialshoms.cat

ENS HEM
TRASLLADAT

NOVETAT!
Et podem fer
qualsevol color
amb pintura

Joan XXIII, (Ronda del Masnou (sobre l'autopista) 93 555 81 56 el Masnou Tota mena de materials i maquinària per a la construcció, decoració, reforma i bricolatge o jardí. Pintura

Escultor Llimona, 9 · 93 540 37 69 Alella. Totes les novetats a la nostra botiga. Gran exposició de ceràmica, pedra natural, parquet, sanitaris, cuines, aixetes, mampares i electrodomèstics

Obert de 7'30 a 13 i de 14'30 a 18 · Dissabte de 8 a 12. A l'Octubre nou horari

Anecdolari masnoví

Joan Maresma

PARLEU BÉ, SI US PLAU

Joan Maresma

Acabada la guerra, cap als anys quaranta, una onada de moralitat envaïa els actes de la vida pública.

Érem "la reserva espiritual de occidente" i tot el que fugia del bon comportament era mal vist per la societat que,

sobretot, condemnava la *blasfèmia* i la *palabra soez*.

Immersos en aquell clima del bon parlar, uns xicots d'Acció Catòlica del Masnou anaren a Badalona a jugar un partit de ping-pong contra un equip de la Falange badalonina.

En arribar al local on havia de tenir lloc l'encontre, els preguntaren:

—¿De Masnou sois? ¿Sois del equipo de la Falange, vosotros?

I contestà decidit un dels d'Acció Catòlica del Masnou:

—Què **collons**, de Falange res, nosaltres som d'Acció Catòlica, **cony!**

VES QUINA CASUALITAT

Per Sant Pere de l'any 1948 l'Orfeó Masnoví, dirigit pel mestre Jaume Sampera, cantàrem l'Ofici de la Festa

Major en honor del nostre Sant Patró. Interpretàrem la Missa de la Mare de Déu del Roser, de Mn. J. Romeu.

L'any següent, també el dia de Sant Pere, tornàrem a cantar la mateixa missa, pero canviàrem el Credo de la Missa del Roser pel Credo de la Missa del Papa Marcel, de Palestrina.

Encara feia fred que comencàrem els assaigs al local del vell Casinet.

Una noia, soprano, en tenir la partitura del primer dia entre les mans, exclamà plena de sorpresa:

—Oh, és la mateixa lletra que la Missa que cantàrem l'any passat...!

Dites i personatges populars (22)

Albert Vidal

PER QUÈ DIEM...

PASSAR PER LA PEDRA

Es diu així quan hom està obligat a complir unes normes determinades i també quan, per aconseguir un fi, s'han d'acceptar unes certes condicions tant si es vol com si no i de manera humiliant.

En l'actualitat, pràcticament, es refereix a forçar sexualment algú.

L'origen el tenim en un compost que preparaven els apotecaris barrejant àcid nítric, polsims d'argent i conglomerants, i obtenien així una pasta sòlida que la gent identificava amb una pedra i que anomenaven pedra blava.

S'utilitzava en les petites i senzilles

operacions de cirurgia —el que avui anomenàrem cirurgia ambulatoria— per a l'extirpació de fragments de carn esmordida, atès l'efecte càustic del

preparat, encara que s'usava preferentment per mitigar algunes malalties venèries. No cal dir que l'aplicació d'aquest 'medicament' produïa grans dolors en el pacient.

Per això haver de passar per la pedra representava un mal tràngol per a qui no tenia més remei que utilitzar-la.

Algunes vegades, i en el mateix sentit, se sol utilitzar també una altra dita, que no és més que una traducció del castellà, *Passar per l'aro* —òbviament la paraula *aro* és un barbarisme—, la qual possiblement té el seu origen en el món del circ, en què els domadors fan passar els animals per un cercol, de vegades en flames, sens dubte en contra de la voluntat de les pobres bèsties. Però com que qui mana, mana, no tenen altra alternativa que passar pel cercol —l'aro— si no volen ser castigats.

Al Masnou

Decidim!

2 0 1 5 ANC

ASSEMBLEA NACIONAL CATALANA

Divendres 4 a partir de les 18 a la Biblioteca del Masnou i
dissabte 5 a les 17 a la Pl. de la Llibertat, donarem
informació sobre la mobilització a la Meridiana de
Barcelona. Vine a buscar-hi la teva samarreta.

Libre blanc:

recollim propostes per construir el futur de la
República Catalana. Fes la teva proposta.

VIA A LLIURE

*a la cultura
i a l'educació*

11S2015

LA NOVA ESCOLA D'UNA CATALUNYA NOVA

Xerrada col·loqui a càrrec de:

Lola Casas Peña, mestra i escriptora

Esteve Pujol Pons, psicòleg i pedagog

Marina Subirats Martori, sociòloga, gestora pública

Presentarà i moderarà l'acte

Ma Antònia Oliveras Pons, psicòloga

**4 de setembre a les 19 hores a la sala d'actes
de la biblioteca Joan Coromines del Masnou**

assemblea.cat
ASSEMBLEA NACIONAL CATALANA

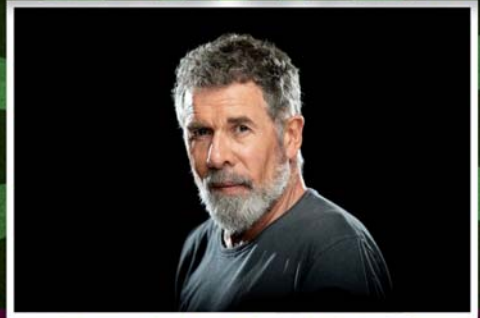
27° 09' 2015°
ON TOT COMENÇA

✓ ARA ES L'HORA

Ai Masnou decidim ANC setembre 2015

**L'ESCOLA DE TEATRE
MASNOUTEATRE
i EL GRUP RAUXA,
ORGANITZEN...**

CURS INTENSIU DE TEATRE AMB LLUÍS SOLER

SETEMBRE 2015

DIVENDRES DIA 18 DE 19 A 21H.

Classe a càrrec de Francesc Fàbregas i Aina Ripol

DISSABTE DIA 19 DE 18 A 21H.

Classe a càrrec d'Aina Ripol

DIUMENGE DIA 20 DE 10 A 13H.

Masterclass amb Lluís Soler!

INSCRIPCIONS

676 334 144
(AINA RIPOL)

**ÉS
GRATUÏT!!!**

GAIREBÉ TOT AIXÒ ÉS VERITAT

Carles Maristany

Coses d'un vell patró

Que tot canvia d'avui a demà és cosa de cada dia. De fet, no ens tindriem d'estranyar dels canvis que sobtadament es produeixen o d'aquells en què tan sols posem atenció i els remarquem quan ja són de domini públic i que, per a nosaltres, han passat sense tenir-los en compte. Llavors ens sorprenen. Caram, renoi, carai, tot això m'ha passat desapercebut...

La meva esposa, ella de terra endins, m'ha fet sense, jo voler-ho, l'encarregat de la compra de peix del consum familiar i jo procuro complaure-la.

L'altre dia, fent cua de tom davant la parada, considerava les innovacions, les diferències d'abans amb ara. Pedra per inox, fulles de col per gel a dojo, llum freda, polvoritzadors programats, paperines o paper de diari per envasos o bosses de plàstic amb el logotip de l'establiment. Fantàstic!

Però ben mirat, molt de peix i poca pesca. Les Piscifactories se'n porten la medalla.

La truita, l'orada, el llobarro, i probablement una dotzena més d'espècies que són el resultat de l'obtenció de petits ous fecundats acuradament per l'enginy personal dels cuidadors de la piscifactoria i dels tècnics i científics que tenen cura del seu desenvolupament i cria.

Tot i aquesta abundància, manquen les

espècies autòctones de la nostra mar. Trobem a faltar el nostre enyorat mabre, el sard, el pagell, la càntara, la boga, el pagre, el besugo o quelet, el dèntol, la llisa (galta roig), la llampuga, el raor (llorito), la donzella o guiula, la lluernia, el serrà, la salpa, el calamar i la sèpia i molts altres no totalment extingits, però que són difícils de trobar a les peixateries locals.

Quina llàstima!

I per acabar, de la gent molt entesa, dels qui passen de tot: dos malentesos. A la peixateria: Què li poso, reina? D'aquest metre i mig de congre, seran els dos pams del cap o de la cua? Què prefereix?

Respon la jove dama: Uix, del cap no, quin fàstic! Vuit talls gruixuts de la cua, si us plau... Ja l'hem feta!

Al restaurant: el cambrer al comensal: Que prendrà de segon, el senyor? Carn a la brasa amb bolets o bé "pollo" amb verdureta?

Miri, per un dia que em conviden, res de "pollo". Avui menjaré "repollo", això que està aquí escrit "REPOLLO", li diu asseynalant amb l'índex... Ja l'hem feta!

Els rellotges de sol parlen (XX)

Esteve Pujol i Pons

Familiars i amics continuen enviant-me inscripcions de rellotges de sol escampats arreu del país i també de fora. Un agraïment ben sincer a tots. Gràcies a ells puc fer-vos arribar aquests petits compendis de saviesa popular.

**NUNQUAM TE CRASTINA FALLET
HORA** (Mai no t'enganyarà l'hora de demà)

Casa Terrades-Casa de les Punxes.
Diagonal 418 Barcelona, al Barcelonès.

**JA HI POTS PUJAR DE PEUS,
ARA A BAGÀ, ÉS
L'HORA QUE VEUS.**
A Bagà, al Berguedà.

Un de sorprenent; és que està orientat al nord... on mai el sol no li ve de cara:
**QUÈ MIRES, MUSSOL, SI AQUÍ MAI
TOCA EL SOL.**

L'en Castell. Porrera, al Priorat.

**APROFITA EL TEMPS, QUE PASSA
VOLANT.**
Cambrils, al Baix Camp.

I aquest altre amb una inscripció molt rebuscada, que ens serveix per saber en quin dia del mes el Sol entra en la corresponent casa del Zodíac i en quin grau del signe es troba el Sol en un dia determinat:

**TÚ QUE MIRÁNDOME ESTÁS ATIENDE
BIEN LO QUE DIGO, VERO SI LO
GRAN SENTIDO, A ESTO SI LO**

**ENTENDERÁS, DESPUÉS TE
DIVERTIRÁS, CUANDO LO HAYAS
ENTENDIDO, SI NO ENTIENDES LO
QUE DIGO A SALAMANCA IRÁS // EL
SOL VA POR LA ECLÍPTICA DEL
ZODÍACO, NUNCA PASA, CON UN
ALFABETO BASTA PARA SABER QUÉ
SIGNIFICA, A QUÉ SIGNOS SE DEDICA
Y A QUÉ GRADO SE HALLA EL SOL.
LAS DIRECCIONES LATINAS SON EL
GEROGLÍFICO QUE LO INDICA...**
El Portal. Porrera, al Priorat.

**QUAN EL SOL HA PASSAT, LA
MEVA FEINA S'HA ACABAT.**
Pg. Roman Fabra, 28 el Masnou al
Maresme.

CYRANO DE BERGERAC, un personatge de nassos.

Josep Condeminas

Algunes biografies de personatges històrics o populars han estat alterades per a bé de l'obra que l'autor pretén fer arribar al públic. Algunes d'aquestes adaptacions han estat veritablement detestables, però d'altres han revaloritzat i enaltit el protagonista, atès que a la vida real el personatge no fou precisament de vida exemplar. Aquest seria el cas de Cyrano de Bergerac, que el dramaturg Edmond Rostand va popularitzar. De les dues versions cinematogràfiques que jo conec, em quedo amb la de 1956, interpretada per l'actor nord-americà d'origen costa-riqueny José Ferrer, pel·lícula en blanc i negre, dotada d'un lirisme meravellós i d'una magistral interpretació de l'actor, que li va valer un Òscar. Una segona versió més moderna i amb l'actor francès Gérard Depardieu com a Cyrano, però que al meu mode de veure sense el caire poètic que impregna l'obra de Rostand, però sí que s'ajusta més al personatge real. Militar i temible espadatxí i, possiblement, acomplexat pel seu nas desproporcionat, com mostren els gravats de l'època, que a la primera versió fílmica és d'unes proporcions vertaderament clownesques i, a la segona, Depardieu va utilitzar el seu nas natural, ja que l'actor té una considerable nàpia.

Hercule-Savinien de Cyrano de Bergerac va néixer a París el sis de març de 1619, fill del matrimoni compost per Abel de Cyrano, advocat del Parlament, i Esperanza Bellange. Va ser considerat un home tumultuós pels seus nombrosos duels i trifulgues, i també un llibertí per la seva irrespectuosa actitud cap a les institucions religioses i seculares. Encara que sempre va tenir aspiracions literàries, va escollir la carrera militar; però durant el setge d'Arrás va ser greument ferit al coll i arran d'aquesta ferida es va retirar de la milícia i es va

dedicar exclusivament a la literatura. Novel·lista, dramaturg, autor satíric, poeta... Tot i que la seva obra ha estat molt discutida i controvertida, ha estat profusament publicada a França, però molt menys famosa a la literatura universal com la versió que d'ell va fer Edmond Rostand. No obstant, de la mateixa manera que uns el consideren un pamfletista i satíric, d'altres el tenen com un dels més importants escriptors del Siscent francès, fins i tot un precursor de la ciència-ficció arran de la seva obra *A l'altre món* (història còmica dels Estats i Imperi de la Lluna i el Sol).

Rostand va dotar-lo d'un lirisme i un

amor per la seva cosina Roxanne totalment fictici, atès que per la seva condició d'homosexual sols se li coneixen relacions sentimentals amb el també escriptor Charles Coyneau d'Assoc y que, després de trencada abruptament aquesta relació, es van dedicar a denigrar-se mútuament mitjançant pamflets.

Ni tan sols ha passat a la història amb una mort diguem-ne... digna o heroica, ja que va morir als trenta-sis anys, encara relativament jove per a la seva època, en caure-li a sobre una biga del sostre que intentava arreglar.

Font consultada: Internet.

Transpantaneira

Joan Maresma Duran

A l'article del butlletí dels mesos de juliol i agost parlava del *Pantanal* i de l'estat brasiler de *Mato Grosso do Sul*. Aquest mes de setembre toca parlar de l'estat de *Mato Grosso* a seques.

Com ja he comentat d'altres vegades, Brasil és un país de mides continentals on els conceptes "distància", "lluny", "a prop", "petit" o "gran" són diferents. Pots volar hores i hores i no se surt del país... El mes de juliol vam estar un cap de setmana a la *Transpantaneira*. Per arribar-hi s'ha d'agafar un vol que dura gairebé tres hores de *Rio de Janeiro* a *Cuiabá* –capital de l'estat de *Mato Grosso*–, ciutat relativament propera –uns 250 km– de la frontera amb *Bolívia*. Aquí, vam llogar un auto i vam arribar-nos fins a la petita ciutat –té quasi 40.000 ànimes– de *Poconé*, a uns 120 km de *Cuiabá*, ciutat no gaire coneguda –tot i ser la capital d'un estat brasiler; té més de mig milió de persones –on va ser construït un estadi nou per al mundial de futbol de 2014 però no té equip ni a primera ni a segona divisió... També ha sortit diverses vegades a la premsa el tramvia que havia d'unir la ciutat amb l'aeroport i que havia d'estar enllestit el 2014 i encara no funciona... Una pèssima gestió –a la península també passa; l'AVE n'és un exemple– que fa perdre molts diners a l'erari públic...

La *Transpantaneira* és una carretera que va ser iniciada l'any 1972 a *Poconé*. I la seva constucció es va allargar quatre anys fins a *Porto Jofre*, a la riba del riu *Cuiabá*.

Eren temps del miracle econòmic brasiler sota el govern de la *Junta Militar* presidida pel general *Emílio Médici* i l'obra va néixer amb l'ufanisme propi de les grans empreses patrocinades pels pròcers que vetllaven pel benestar dels brasilers i lluitaven contra el dimoni comunista... Era el somni de progrés en una de les regions més boniques i aïllades de Brasil. La nova carretera tindria més de 400 quilòmetres i uniria les ciutats de *Poconé* i *Corumbá*, ja a l'estat de *Mato Grosso do Sul* i ciutat fronterera amb *Bolívia*. Seria una via que

Porta de la Transpantaneira a Poconé

aniria del nord al sud del *Pantanal*.

Però el somniat camí del paradís es va revelar com un camí ple de pedres... I el resultat va ser un terraplè –diuen que és una carretera– de sorra d'uns 8 metres d'amplada amb 125 ponts de fusta. No obstant, aquesta carretera es va encallar a *Porto Jofre* ja que per creuar el riu *Cuiabá* havia de ser construït un pont immens –hem de recordar que la zona és inundable i a l'època de pluges l'aigua cobreix una pila de terreny– i el ciment es va acabar als 145 quilòmetres...

Els ecologistes diuen que la *Transpantaneira* és una "eco-carretera", ja que aquesta obra té la capacitat de conservar les aigües del període de pluges. I d'aquesta manera, en l'època seca, l'aigua acumulada a les laterals de la *Transpantaneira* es transforma en un refugi de *jacarés* (caimans), *capivares* (un rosegador gegantí), *tuiuiús* (un ocell camallarg), *sucuris* (la terrible anaconda) i molts altres animals.

La carretera és poc transitada. Pescadors i turistes, principalment. I els turistes són, més aviat, estrangers. Pocs brasilers. Potser perquè arribar-hi és car i amb poques comoditats.

Vam tenir la sort d'estar-hi un cap de setmana: volar de *Rio* a *Cuiabá* el divendres a la tarda; arribar a *Cuiabá* i dormir una estoneta; llevar-se molt d'hora el dissabte; conduir, arribar a la *pousada*, fer un munt de fotografies i de parades per la *Transpantaneira* i veure molts animals, sopar d'hora i anar a dormir com les gallines, llevar-se molt aviat el diumenge i veure la sortida del sol, més *Transpantaneira*, excursió pel riu *Bento Gomes*, tornada a *Cuiabá* i al vespre avió de *Cuiabá* a *Rio* per arribar quasi a mitjanit a casa... I anar a treballar el dilluns. Un cap de setmana cansat, cert. Però queda la memòria del paradís.

PD. La Jane i el Xavi es casen el dia 19. Enhorabona i per molts anys!

portes i
automatismes
enric s.l.

No
totes les
portes
són iguals!

● DEMANEU INFORMACIÓ ●

Polígon Buvisa · Teià · C/ Indústria 14 · 93 555 93 88
www.automatismesenric.com

LLAR D'INFANTS

Si ho voleu, el vostre fill pot aprendre música a la nostra escola

El Petit Vailet

OBERTA LA MATRÍCULA PER AL CURS

2015-2016

A partir de 4 mesos

HEM ABAIXAT ELS PREUS

ENS AGRADARIA SER
L'ESCOLA BRESSOL
DELS VOSTRES FILLS!

L'aula de música
"Clau de sol"
A l'escola
Petit Vailet

Ventura i Gassol, 29

El Masnou 93 555 57 11 www.petitvailet.com

Info. 637 73 62 03

Exposicions

Fins al 17/9. *El retrat a través del temps*. Els primers cent anys de fotografia (del 1839 al 1939).

Del 19/9 fins al 15 del 10 *"El silenci"*, de Joan Condal

CORAL XABEC

Diada Nacional de l'Onze de Setembre.

La Coral Xabec participarà en l'Acte de l'Ofrena Floral del Masnou a partir de les 11.30 a la Plaça de l'Onze de Setembre.

Grup Rauxa de GDM Diumenge amb lletres 27 de setembre a les 7 de la tarda

Vetllada artística, literària, musical...
Teatre de Gent del Masnou
ENTRADA GRATUÏTA

FES-TE SOCI DE GENT DEL MASNOU

Dr. Agell, 9

93 126 82 20

gentdelmasnou@gmail.com

www.gentdelmasnou.cat

50^è Curs de Balls de Saló de Gent del Masnou

Del 18 de setembre al 18 de desembre

Passa-t'ho bé!

Cada divendres de 20.30 a 22

**Rock, tango, cha-cha-cha,
vals, polca, fox, pas doble, mambo, etc...**

A partir de nivell 0

Preu parella soci: 80 € / no soci 90€

**Inscripcions i pagament a Catalunya Caixa
fins al 18 de setembre**

informació a Gent del Masnou

Dr. Agell, 9, de 6 a 2/4 de 9 del vespre **93 126 82 20**

Places limitades

Vocalia Recreativa • **gm.recreativa@ya.com**

Arran de sòl

Pledebut

Bé, ja deveu haver acabat el que en dieu vacances, segons el diccionari vol dir: temps en què hom està cessant d'una feina; i que vosaltres ho preneu com un premi a allò d'"et guanyaràs el pa amb la suor del teu front", però que molts interpreten com "et guanyaràs el pa amb la suor del d'enfront".

Bé, això de vacances és un dir, ja que, si desglossem la societat per raó d'edat, no són tants els qui en fan. Comencem per baix, els qui estan en edat d'estudis, aquests (si no han suspès) sí que fan festa. Seguim amunt, els qui estan en edat laboral, aquí no tots tenen vacances, només els qui per sort tenen feina; els qui estan a l'atur, per desgràcia les fan contínues. Anem pujant i arribem als qui estan jubilats, aquests no poden dir que fan vacances ja que les tenen sempre; bé, és un dir, ja que a molts, els fills els encolomen els "gremlins", i allò és un no descansar ni Déu.

Bé, porto ja un munt de ratlles i encara no he dit res del que volia dir des que he posat la A. Del que volia parlar era de les expressions que avui dia feu servir. Us heu tornat tan fins que, si algú fa uns quants anys que ja no hi és, no us entendria.

Un dels mots que més m'emprenen és el que apareix, especialment en molts escrits, aquell que diu: Benvolguts i benvolgudes, per allò de ser correcte (o així s'ho pensen), que alguns encara recargolen més, dient: Benvolgudes i benvolguts. Com diria el gran Pla, això són collonades.

Per aquesta regla de tres, perquè ningú no s'enfadi, també hauriem de posar el masculí o el femení quan citem qualsevol ésser viu (ja que suposo que no són tan carallots per referir-se també a coses). Un exemple de correcció per a aquesta gent seria: gosses i gossos, gats i gates, lloros i lloras, etc. Pel darrer exemple, aquests perepunyetes haurien de tenir en compte que quan ho diuen no hi hagi un castellà, ja que podria interpretar que li pregunten si plora.

Tanta *politesse* fa tuf d'aiguanaf. Bé, si no hi diu i treu, però és que em fan sortir de polleguera. M'embafeu.

Qualsevol diria que no és prou clar en la nostra llengua, que referint-se a homes i dones, amb benvolguts n'hi ha prou (i ara que no surtin les liles dient que se les descriu).

Una altra de les tocadetes de dallonses que teniu alguns bípedes és allò de la paritat, tant en política com en càrrecs. ¿No hauria de ser així, sinó que ocupi el lloc o càrrec, qui més valgui, qui més capacitat tingui per dur-lo a terme, sigui mascle o femella, hi hagi més dones que homes o més homes que dones? Em sembla que fer servir la paritat és fer un mal servei a la societat, perquè es priva, per una altra sonada de les vostres, de tenir una persona capacitada al front del que sigui.

Podria seguir tocant campanes o, dient-ho d'una altra manera, com ja pots anar bramant, que si l'ase no vol beure ho tens fotut. Veieu com la llengua té les seves normes, ja que acabo de dir ases, en plural, però que podria semblar ases mascles, i no crec que hi hagi cap somera que em rectificui.

Apa, memòries.

La cuina de l'Antònia
El cullerot

Ingredients per a 4 persones:

4 rodells de lluç. 4 grans d'all. 50 g de farina
300 ml de cava brut. 1 litre d'aigua. 2 patates del
bufet. 1 manat de fonoll. Oli d'oliva verge
i sal marina

1. Laminem els alls pelats i els daurem a la cassola amb un bon raig d'oli. Ja rossos, hi afegim la farina i deixem fer una mica. Cuita la farina, aboquem el cava que redueixi (tal com fem la salsa verda).

2. Amb el cava reduït, hi aboquem l'aigua i les patates tallades fines amb la mandolina.

3. Si punxem les patates i les trobem toves, hi afegim el lluç salat a gust, tapem la cassola i ho deixem coure. No gaire, penseu que el peix es cou molt ràpid... uns 5 minuts, més o menys.

4. Fora del foc ho espolvoregem amb el fonoll picat.

5. Segur que la cassola farà goig ja podem dur-la a taula. Anem servint primer un llit de patates i el tall de lluç a sobre.

6. Gaudiu de totes les celebracions que ens esperen aquest mes acompanyant-les amb una copa de bon cava!

el cullerot

El Masnou, Sant Felip, 45 · 93 540 97 41
Badalona, Canonge Baranera, 75 · 93 384 43 51
Igualada, Rambla Nova, 29 · 93 804 22 25

www.elcullerot.cat

elcullerot@hotmail.com

De tot per a la cuina

**Ara és
l'hora d'una
escola per
a tothom**

Rosa Gómez

**Ara és l'hora
d'avançar
junts cap
a la llibertat**

Joan Bertran

**Ara és
l'hora de
la cultura**

Joan Carles Torrano

**Ara és
l'hora de
fer un
país nou**

Ramón Oliver

**DECIDIM JUNTS
EL FUTUR
VOTEM
INDEPENDÈNCIA**

27°09'2015"
ON TOT COMENÇA

**ARA ÉS
L'HORA**